

tægtsfængsling, der er besluttet inden domsforhandlingen, kan fortsætte uden yderligere forlængelser, indtil domsforhandlingen er afsluttet, når tiltalte under domsforhandlingen har adgang til at få prøvet, om betingelserne for varetægtsfængsling fortsat er til stede.

Hvis en prøvelse af, om betingelserne for fortsat varetægtsfængsling fortsat er til stede, indebærer en vurdering af, om mistanken mod tiltalte må anses for at være særlig bestyrket, vil det være nødvendigt for at undgå inhabilitet, at afgørelsen træffes af en dommer eller en afdeling, der ikke deltager i domsforhandlingen.

Det kan imidlertid forekomme principielt betænkeligt, at en eller flere dommere, uanset om disse deltager i domsforhandlingen eller ej - på dette sene tidspunkt - hvor dog muligvis ikke alle vidner er afhørt og alle øvrige beviser ført, og hvor anklagemyndigheden og forsvareren ikke har haft lejlighed til at procedere sagen, skal foretage en vurdering, der ligger meget tæt på den vurdering af tiltalte skyld, som skal foretages ved dommen.

Med henblik på at begrænse antallet af tilfælde, hvor denne situation efter det tidligere forslag ville opstå, har Justitsministeriet overvejet en regel, hvorefter tiltalte, indtil udløbet af den frist for varetægtsfængslingen, der er fastsat før domsforhandlingens begyndelse, afskæres fra at anmode om ophævelse af varetægtsfængslingen. En før domsforhandlingens fastsat frist for varetægtsfængsling kan efter § 767, stk. 1, ikke overstige 4 uger.

En sådan regel vil medføre en begrænsning i antallet af tilfælde, hvor en anden dommer eller afdeling vil skulle inddrages under domsforhandlingen til afgørelse af en anmodning fra tiltalte om ophævelse af varetægtsfængslingen. Efter gældende ret kan tiltalte således til enhver tid anmode retten om at tage stilling til spørgsmålet om fortsat varetægtsfængsling.

Reglen vil også modvirke, at domsforhandlingen - på grund af tiltaltes anmodninger - bliver trukket unødvendigt i langdrag, fordi en anden dommer eller afdeling skal inddrages for at tage stilling til om betingelserne for varetægtsfængsling efter § 762, stk. 2, er opfyldt. Det skal fremhæves, at anklagemyndigheden og retten fortsat til enhver tid vil have pligt til af egen drift at løslade en tiltalt, hvis betingelserne for fortsat fængsling ikke længere er til stede.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der på denne baggrund ikke betænkeligheder forbundet med en ordning, hvorefter en varetægtsfængsling, der er besluttet inden domsforhandlingen, forsætter uden yderligere forlængelser, når fristen for varetægtsfængsling udløber efter domsforhandlingens begyndelse, og

hvorefter tiltalte, indtil denne frist er udløbet, er afskåret fra at anmode om ophævelse af varetægtsfængslingen.

Det vil ikke være tilstrækkeligt, at en sådan ordning indføres i de tilfælde, hvor afgørelsen om varetægtsfængsling inden domsforhandlingens begyndelse er truffet i medfør af § 762, stk. 2. Det skyldes, at der vil være en del sager, hvor den tiltalte inden domsforhandlingen er varetægtsfængslet efter § 762, stk. 1, nr. 3, f.eks. fordi der er fare for, at tiltalte vil påvirke vidner. Når samtlige vidner, eller dog de centrale vidner, er afhørt under domsforhandlingen, vil betingelserne for varetægtsfængsling efter § 762, stk. 1, nr. 3, oftest ikke længere være til stede, og der skal så på dette tidspunkt tages stilling til, om der er grundlag for fængsling efter § 762, stk. 2.

Det foreslås derfor, at en varetægtsfængsling, hvor fristen efter § 767 er fastsat således, at den udløber efter domsforhandlingens begyndelse, uanset om fængslingen er sket efter § 762, stk. 1 eller stk. 2, skal fortsætte, indtil domsforhandling afsluttes ved, at der afsiges dom i sagen. Tiltalte vil først efter udløbet af den frist for varetægtsfængslingen, der blev fastsat før domsforhandlingens begyndelse, kunne anmode om, at varetægtsfængslingen ophæves efter § 766 eller § 768.

Hvis en sådan anmodning fremsættes, foreslås det, at der inden 7 dage skal træffes afgørelse om, hvorvidt fængslingen skal ophæves. Den 3-dages frist, der blev foreslået i det tidligere forslag (L 177 af 4. februar 1998), er således ændret til en 7-dages frist. Fristen på 7 dage vil give rimelig tid til at finde en anden dommer eller en anden afdeling, der har mulighed for og tid til at tage stilling til spørgsmålet.

Justitsministeriet kan tilslutte sig forslaget fra Den Danske Dommerforening om, at der fastsættes et mindste tidsrum på 14 dage for, hvornår en tiltalt på ny kan kræve rettens afgørelse af, om betingelserne for fortsat varetægtsfængsling er opfyldt. I denne forbindelse skal det fremhæves, at den normale frist for varetægtsfængsling er 4 uger, og at anklagemyndigheden og retten som ovenfor anført fortsat til enhver tid vil have pligt til af egen drift at løslade en tiltalt, hvis betingelserne for fortsat varetægtsfængsling ikke længere er til stede.

Når domsforhandlingen foregår ved et af landsretternes bitingsteder, vil inddragelse af en anden landsretsafdeling med kort varsel medføre betydelige vanskeligheder. Hvis den anden afdeling skal behandle spørgsmålet om varetægtsfængsling på bitingstedet, kan det blive nødvendigt at udsætte sager, som den anden afdeling har berammet på hovedtingstedet.